

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

- клінічних кафедрах в розрізі гематології: вибір між мінімумом необхідного та максимумом можливого*..... 669
- Макодай І. І., Мазур Н. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Формування англомовної комунікативної компетентності здобувачів третього освітнього рівня галузі охорони здоров'я*..... 672
- Марчук І. О.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Емоційний інтелект і критичне мислення як складові конкурентоспроможності випускників у сфері медичної психології*..... 676
- Новицький А. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Психологічна готовність здобувачів вищих навчальних закладів до професійної діяльності* 679
- Островський В. А.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Робочий зошит з біоорганічної хімії для практики з теоретичними основами як спосіб формування практичних компетенцій з статичної біохімії*..... 682
- Паламаренко Я. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Маркетингова діяльність як інструмент розвитку професійних компетентностей здобувачів*..... 685
- Паламарчук А. В., Власенко М. В., Вернигородський В. С.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Партнерство між кафедрою ендокринології та ендокринологічним центром як основа якісної підготовки фахівців* 688
- Півторак К. В., Кириченко О. В., Коновалова Н. В., Щербенюк Н. В., Крикус О. Ю.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Важливість вивчення предмету «Клінічні випробовування лікарських засобів» як розділу клінічної фармакології студентами для ефективного і безпечного застосування ліків у майбутній професійній діяльності*..... 690
- Півторак К. В., Семененко С. І., Барало Р. П., Вознюк Л. А., Дорошкевич І. О., Жамба А. О.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Роль предмету «Клінічна фармакологія» для становлення особистості майбутнього лікаря та фармацевта*..... 693
- Пічкур О. М., Бондар С. А., Гармаш Л. Л., Мельник Т. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Мистецтво догляду та філософія пізнання: формування компетентностей у викладанні медсестринства в дерматовенерології у ЗВО*..... 696
- Полянська К. С.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Сучасні методи контролю знань і практичних навичок в процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням* 699

Макодай І. І., канд. пед. наук, доцент
Мазур Н. В.

Кафедра філології
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Євроінтеграційні процеси, інтернаціоналізація науки та посилення ролі англійської мови як *lingua franca* академічного спілкування зумовлюють необхідність переосмислення традиційних моделей професійної комунікації в професійному середовищі. Підготовка докторів філософії на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти передбачає проведення власної наукової роботи шляхом продукування нових ідей і підходів при проведенні дослідження, постановки і розв'язання комплексних завдань інноваційно-дослідницької діяльності [2]. У межах сучасної лінгвістичної парадигми комунікативна компетентність розглядається як багатовимірне утворення, що охоплює знання мовної системи та здатність до її функціонального використання в конкретних соціально детермінованих комунікативних ситуаціях.

Для фахівців галузі охорони здоров'я це означає опанування інституційного медичного дискурсу, що характеризується високим ступенем термінологізації, прагматичною маркованістю та етичною регламентованістю. Структурно комунікативна компетентність включає когнітивно-лінгвістичний компонент, операційно-прагматичний компонент, аксіологічний компонент та рефлексивно-метакомунікативний компонент. Ефективна взаємодія з пацієнтами, їхніми родичами, колегами та представниками міждисциплінарних команд є необхідною умовою якісного надання медичних послуг. У зв'язку з цим актуалізується проблема цілеспрямованого формування комунікативної

компетентності майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я в процесі їх професійної освіти.

Формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців охорони здоров'я має здійснюватися в межах інтегрованого лінгводидактичного підходу, що передбачає поєднання фахового, мовного та діалогічного навчання. Особливої ефективності набувають методи, зорієнтовані на моделювання автентичних комунікативних ситуацій, аналіз мовленнєвих актів і сучасних практик професійного спілкування. Важливим є формування здатності до прагматичної адаптації мовлення залежно від адресата, комунікативної інтенції та соціального контексту, що відповідає принципам функціональної лінгвістики та теорії мовленнєвої діяльності.

На рівні післядипломної освіти аспіранти та молоді науковці галузі охорони здоров'я мають опановувати жанрові моделі наукових статей, матеріалів конференцій, рецензій та наукових дискусій англійською мовою. Це вимагає сформованості навичок академічного письма, аргументативної риторики та метадискурсивної організації тексту. Національною рамкою кваліфікації передбачено, що здобувачі третього рівня вищої освіти повинні демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності [1].

Суттєвими викликами залишаються інтерференційні явища, дискурсивна невпевненість і обмежений репертуар прагматичних стратегій, що потребує цілеспрямованої лінгвометодичної підтримки. У сучасних українських реаліях професійна комунікація з закордонними колегами у сфері охорони здоров'я набуває характеру міжкультурного інституційного діалогу. Це передбачає здатність до інтерпретації культурно зумовлених комунікативних норм, риторичних стратегій і етичних стандартів. А. Левицька розглядає питання підготовки студентів медичного профілю до професійної взаємодії в полікультурному середовищі та пояснює необхідність такої підготовки, адже в

умовах сьогодення поширюються зв'язки України з іноземними країнами. Автор відзначає, що підготовка майбутніх медичних фахівців до міжкультурної взаємодії сприяє їхній конкурентоспроможності [3].

У межах професійного медичного дискурсу комунікативна компетентність характеризується високим ступенем термінологічної стандартизації, жанрової регламентованості та прагматичної спрямованості на досягнення комунікативного ефекту. Мовленнєві вміння є елементом загальної культури й потрібні будь-якій високоосвіченій людині, а медицина є сферою людської діяльності, де ці вміння є професійно необхідними [4].

Формування комунікативної компетентності в межах філологічної підготовки передбачає системне опанування мовних і дискурсивних моделей професійного спілкування. У дослідженнях М. Вайсберг, Г. Хомич досліджено складники компонентів комунікативних здібностей працівників медичних закладів, а саме: перцептивних; інтерактивних; інформаційних; регуляторних [5]. Особливої значущості набуває аналіз автентичних текстів медичного та академічного спрямування, що дозволяє виявити типові лексико-граматичні, стилістичні особливості. Ефективними лінгводидактичними засобами є особистісно орієнтоване навчання, дискурс-аналіз, корпусні методи та моделювання професійних комунікативних ситуацій, що сприяють розвитку метакомунікативної свідомості здобувачів освіти. До основних педагогічних умов формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я належать: створення сприятливого комунікативного середовища в закладі освіти, забезпечення міждисциплінарної інтеграції, орієнтація навчального процесу на особистісно зорієнтований підхід, а також активне залучення здобувачів освіти до практичної діяльності.

У сучасній філологічній науці комунікація розглядається як складний багатовимірний феномен, що поєднує мовні, когнітивні та соціокультурні параметри. Комунікативна компетентність у цьому контексті постає як інструмент репрезентації національного професійного досвіду та засіб інтеграції українських фахівців у глобальний медико-науковий простір. Отже,

комунікативна компетентність майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я є складним лінгвокогнітивним і соціокультурним феноменом, формування якого потребує системного, дискурсивно орієнтованого та міждисциплінарного підходу.

Список використаних джерел:

1. Алькема В.Г., Артюхов А.Є., Бутенко А.П., Винницький М., Євстифеев М.І., Єременко О.В., Золотарьова І.О., Квіт С.М., Медведєв В.К., Моркляник Б. В., Олексів І.Б., Стукало Н.В. За редакцією: Бутенко А.П., Єременко О.В., Квіт С.М. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітньої програми/ Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: /ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». – К., 2020. – 66 с.

2. Кабінет Міністрів України. Постанова № 261 від 23 березня 2016 року. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти рівня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016 %D0%BF/ed20160323#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016%D0%BF/ed20160323#Text)

3. Левицька, А. І. (2022) Формування готовності майбутніх лікарів до міжкультурної взаємодії у професійній діяльності (дис. ... докт. філософії з педагогіки). Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Одеса, Україна. https://pdu.edu.ua/doc/vr/2022/levitska/Disert_levits.pdf

4. Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти / Г. В. Білавич, М. А. Багрій, Н. Ю. Гречаник [та ін.] // Медична освіта. – 2022. – № 4. – С. 77–81.

5. Хомич Г., Вайсберг М. Комунікативні та організаторські здібності у структурі соціально-психологічної компетентності працівників військово-медичного закладу. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. 2025. Випуск 26 (71). С. 99–107.